

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2011

1025/2011

Laki

merimiesten vuosilomalain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimiesten vuosilomalain (433/1984) 36 § ja
muutetaan 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 momentin 2, 4, 5, 12 ja 13 kohta, 4, 6, 12 ja 14 §, 16 §:n 2 momentti, 17 §:n 2 momentti, 18 §:n 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 24 §:n 4 momentti sekä 26, 27 ja 29 §,
sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 4 kohta laissa 782/1988 ja 5 kohta laissa 1441/1992, 4 § osaksi laissa 592/1986, 6 § ja 16 §:n 2 momentti laissa 592/1986, 14 ja 27 § osaksi laissa 334/1996, 17 §:n 2 momentti laissa 954/2000, 24 §:n 4 momentti laissa 153/2001 ja 26 § laissa 334/1996, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta myöskään työhön, jota on pidettävä pelkästään tilapäisenä tarkastus-, huolto-, luotsaus- tai muuna näihin rinnastettavana työnä tai jota tehdään seuraamatta alusta vain sen ollessa kiinnitettynä laituriin tai varmalla ankkuripaikalla, jos mainitut työt kuuluvat vuosilomalain (162/2005) alaan.

2 §

Vuosiloman pituus

Työntekijällä on oikeus saada vuosilomaa kaksi ja puoli arkipäivää kultakin täydeltä

lomanmääräytymiskuukaudelta. Jos loman pituutta laskettaessa lomapäivien luvuksi ei tule kokonaisluku, on päivän osa annettava täytenä lomapäivänä.

3 §

Työssäolopäivien veroiset päivät

Työssäolopäivien veroisina pidetään myös niitä päiviä, joina työntekijä työsuhteen kesäessä on ollut estynyt suorittamasta työtä:

2) kertausharjoituksen, ylimääräisen palveluksen tai täydennyspalveluksen takia, jos hän on palannut työhön välittömästi tällaisen esteen lakattua;

HE 264/2010
TyVM 16/2010
EV 305/2010

Neuvoston direktiivi 2009/13/EY; EUVL N:o L 124, 20.5.2009, s. 30

4) työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tai laivaväen lääkärintarkastuksista annetussa laissa (1171/2010) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tai sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;

5) merityösopimuslain (756/2011) 5 luvussa säädetyn äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan aikana;

12) opintovapaalaissa (273/1979) tarkoitetun opintovapaan johdosta, kuitenkin enintään 30 päivää kahden peräkkäisen lomanmääräytymiskauden ajalta, jos työntekijä on välittömästi opintovapaan jälkeen palannut työnantajan hänelle osoittamaan työhön;

13) ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) mukaiseen, voimassa olevan oppisopimuksen edellyttämään tietopuoliseen opetukseen osallistumisen takia;

4 §

Vuosilomaoikeus

Työntekijällä on oikeus vuosilomaan kuuden täyden lomanmääräytymiskuukauden kulluttua työsuhteen alkamisesta ja tämän jälkeen aina kuuden kuukauden välein (*lomanmääräytymiskausi*) edellisen vuosilomaoikeuden syntymisestä.

Jos työntekijä on ollut merityösopimuslain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetulla hoitovapaalla, opintovapaalaissa tarkoitetulla opintovapaalla, asevelvollisena varusmiespalvelustaan tai siviilipalvelusvelvollisena siviilipalvelustaan suorittamassa taikka jostain muusta tällaisesta syystä työsuhteen kestäessä estynyt suorittamasta työtä aikana, jota 3 §:n mukaan ei pidetä työssäoloajan veroisena vuosilomaa määrättäessä, alkaa uusi kuuden täyden lomanmääräytymiskuukauden pituinen jakso, jollei toisin sovita, 1 momentissa säädetystä poiketen, kun työntekijä palaa takaisin työhön.

6 §

Vuosiloman antaminen eräissä tapauksissa

Edellä 5 §:ssä säädetystä riippumatta voidaan työntekijälle antaa vuosiloma tai sen osa

merityösopimuslain 5 luvussa tarkoitetun äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan taikka hoitovapaan yhteydessä.

Jos työntekijällä on kertynyttä vuosilomaa 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun lomanmääräytymiskauden alkaessa hänen palatessaan työhön, voidaan tämä loma antaa mainitulta lomanmääräytymiskaudelta annettavan vuosiloman yhteydessä.

12 §

Asevelvollisuus- ja siviilipalvelusajan vaikutus työsuhteen jatkumisaikaan

Edellä 2 §:n 1 momentissa ja jäljempänä 19 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa työsuhteen jatkumisaikaan ei lueta sitä aikaa, jona työ on keskeytynyt sen johdosta, että työntekijä on ollut asevelvollisena suorittamassa varusmiespalvelusta tai siviilipalvelusvelvollisena siviilipalvelusta.

14 §

Luontoisedut vuosiloman aikana

Palkkaan kuuluvat luontoisedut on vuosiloman aikana annettava vähentämättöminä.

Jos työntekijä ei loman aikana käytä hyväkseen luontoisetuja, hänellä on oikeus saada niistä rahakorvaus myös sunnuntailta, kirkolliselta juhlapyhältä, itsenäisyyspäivältä, joulun- ja juhannusaatolta, pääsiäislauantailta sekä vapunpäivältä. Jollei luontoisedun suu-remmasta rahakorvauksesta ole sovittu, se lasketaan niiden perusteiden mukaan, jotka työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa varattuun merimiesasiain neuvottelukunnalle tilaisuuden lausunnon antamiseen.

16 §

Vuosilomamatkat

Työntekijällä ei kuitenkaan ole oikeutta 1 momentissa tarkoitettuihin vapaisiin matkoihin, jos hän on aikaisemmin saman lomanmääräytymiskauden aikana saanut vas-

taavan etuuden, eikä myöskään sellaiselta lomanmääräytymiskaudelta, jonka aikana hän on käyttänyt merityösopimuslain 3 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn oikeuden vapaisiin matkoihin, jos vuosiloma tai sen osa on annettu 6 §:n mukaisesti merityösopimuslain 5 luvussa tarkoitetun äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan taikka hoitovapaan yhteydessä.

17 §

Vapaiden matkojen kustannukset ja matkojen järjestäminen

Edellä 16 §:ssä tarkoitetut matkat järjestää työnantaja. Hakemus matkakustannusten korvaamisesta tehdään kirjallisesti työ- ja elinkeinoministeriölle. Työnantajan oikeus korvaukseen valtion varoista raukeaa, jollei sitä ole haettu yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus korvaukseen on syntynyt. Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen haetaan muutos siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

18 §

Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

Lomakorvauksena on kultakin täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta suoritettava palkka kahdelta ja puolelta päivältä.

19 §

Lomakorvauksen laskeminen ja antaminen eräissä tapauksissa

Edellä 18 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitettu oikeus lomakorvaukseen on myös asevelvollisena varusmiespalvelustaan tai siviilipalvelusvelvollisena siviilipalvelustaan suorittamaan ryhtyvällä työntekijällä, vaikka hänen työsuhteensa ei ole päättynyt.

24 §

Poikkeukset lain säännöksistä

Työehtosopimuksen määräys, jolla heikennetään Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määriteltyjä tai Euroopan unionin säädösten mukaisia työntekijöiden etuja vastaavia etuja, on mitätön. Tällaisen määräyksen sijasta on noudatettava kansainvälisen sopimuksen määräyksiä tai Euroopan unionin säädöksiä tai, jos se ei ole mahdollista, säännöksiä, joilla on saatettu voimaan kansainvälisen sopimuksen määräykset tai täytäntöönpantu Euroopan unionin säädökset.

26 §

Ulkomaalaiselle työnantajalle myönnettävä poikkeuslupa

Jos suomalainen alus tai sen osa on luovutettu ulkomaalaisen käyttöön, työ- ja elinkeinoministeriö voi aluksen omistajan hakemuksesta, varattuaan merimiesasiain neuvottelukunnalle tilaisuuden lausunnon antamiseen, vapauttaa ulkomaalaisen työnantajan noudattamasta tämän lain säännöksiä joko osittain tai kokonaan. Poikkeusta ei voida myöntää 2 §:ssä säädetystä vuosiloman pituudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää vain, kun siihen on painavia syitä. Ennen luvan myöntämistä on pyrittävä varmistamaan, ettei poikkeusluvan myöntäminen aiheuta olennaisia muutoksia työntekijöiden tässä laissa säädettyyn asemaan. Työ- ja elinkeinoministeriön päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

27 §

Poikkeusluvan ehdot

Edellä 26 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää vain määräajaksi ja siihen voidaan liittää tarpeelliseksi katsottavia ehtoja.

Poikkeusluvan saaneen työnantajan tai aluksen päällikön on viivytyksettä ilmoitett-

tava työ- ja elinkeinoministeriölle luvan perusteena olevien olosuhteiden muutoksista. Sanotuissa olosuhteissa tapahtuneiden muutosten vuoksi poikkeuslupa liitettyjä ehtoja voidaan muuttaa. Jos muutosten katsotaan vaarantavan työntekijöiden edellä tarkoitettua asemaa, poikkeuslupa voidaan peruuttaa.

Lupa voidaan peruuttaa myös, jos siinä asetettuja ehtoja ei noudateta.

29 §

Nähtävänäpito

Työnantajan on pidettävä tämä laki ja sen nojalla annetut säännökset työntekijöiden vapaasti saatavilla työpaikalla.

Ulkomaanliikenteessä toimivissa aluksissa asiakirjojen on oltava nähtävillä myös englanninkielisinä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2011.

Helsingissä 9 päivänä syyskuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Lauri Ihalainen*